

Nuuradiin S. Hussein, rådmænd, Job og Velfærd, Aalborg Kommune
Rosa Lykke Yde, formand, Socialudvalget, Randers Kommune
Jakob Lykke, formand, Social & Arbejdsmarkedsudvalget, Esbjerg Kommune
Karina Vestergård Madsen, socialborgmester, Socialforvaltningen, Københavns Kommune
Brian Dybro, rådmænd, Ældre- og Handicapforvaltningen, Odense Kommune
Anders Winnerskjold, rådmænd, Sociale Forhold og Beskæftigelse, Aarhus Kommune

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.

Kære 6-byer

Doknr.
668940

Dato
22-02-2023

Tak for jeres henvendelse den 3. februar 2023 om servicelovens magtanvendelsesregler og de udfordringer, som 6-byerne oplever med de eksisterende regler for personer med handicap. Jeg sætter pris på, at I deler jeres erfaringer og konkrete løsningsforslag.

Anvendelse af stof- og positioneringsseler

I påpeger en række udfordringer omkring positioneringsseler og stofseleer, både ift. mulighederne for anvendelse af stofseleer og de dokumentationskrav, som der er til anvendelsen af selerne.

Stofseleer kan i dag kun anvendes, når det sker for at forhindre fald med væsentlig personskade til følge. Hvis muligheden for også at anvende seleer til positionering kan være med til at forøge den enkelte borgers livskvalitet, er jeg åben for at afsøge mulighederne for at indføre en sådan hjemmel.

I skriver også, at 6-byerne mener, at kravene til registrering og indberetning af stofseleer er for omfattende, og at det udgør en betydelig administrativ byrde.

Det er min og regeringens ambition, at vi skal være meget kritiske over for dokumentationskrav og regler som spænder ben for, at velfærdsmedarbejdere kan bruge tiden på kerneopgaver. Derfor giver det mening at se på, om vi har fundet den rigtige balance i forhold til registrering og indberetning af magtanvendelser.

Det bør dog understreges, at problematikken er dilemmafyldt, da mange af de krav der findes til registrering og indberetning af magtanvendelser, er fastsat af hensyn til borgerens retssikkerhed.

Flytning uden samtykke

6-byerne mener også, at muligheden for at optage borgere i særlige botilbud uden samtykke er for begrænset. Her peger I særligt på, at der på handicapområdet er nogle krav, som skal være opfyldt for, at Familieretshuset kan træffe beslutning om, at en borger kan optages i et særligt botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129. Blandt andet er det et krav, at den pågældende risikere at udsætte sig selv for at lide væsentlig personskade, hvis flytningen ikke gennemføres.

I forlængelse af ovenstående efterspørger 6-byerne, at reglerne ensrettes med de regler der findes på demensområdet, hvor det er muligt at optage en

person, der ikke modsætter sig flytning i et særligt botilbud blandt andet, hvis det udgør den mest omsorgsmæssigt forsvarlige løsning (jf. servicelovens § 136 f).

Flytning af en borger uden samtykke er et omfattende indgreb i vedkommendes selvbestemmelsesret, og på hhv. ældre- og handicapområdet har der historisk været forskellige tilgange til, hvordan man bedst ramte den rigtige balance mellem retssikkerhed og omsorg.

Reglerne i deres nuværende form er et udtryk for de forskellige ønsker og hensyn der har været på hhv. ældre- og handicapområdet.

Derfor vil det afhænge af konkrete politiske drøftelser om reglerne på ældreområdet for flytning uden samtykke også skal gøre sig gældende på handicapområdet. Jeg har dog noteret mig jeres input og vil tage det med i overvejelserne i forbindelse med næste revision af reglerne.

Aflåsning af skabe og døre

Endelig efterspørger I muligheden for, i særlige tilfælde at aflåse skabe hos borgere i deres egne boliger samt at kunne aflåse døre på botilbudsafdelinger. Bl.a. af hensyn til borgere som har svært ved at håndtere åbne skabe og døre, samt borgere som ikke er sikre i trafikken.

Begge dele må anses for at være omfattende indgreb i borgerens privatliv og selvbestemmelsesret. Som reglerne er i dag skal botilbud understøtte borgeren i at kunne håndtere at have uaflåste skabe.

Der kan være omsorgsmæssige hensyn, som taler for, at det i særlige tilfælde kan være det mindst indgribende tiltag at aflåse en borgers bolig. Derfor er det allerede tilladt at aflåse yderdøre og vinduer, af hensyn til borgerens sikkerhed, så længe mindst én dør forbliver ulåst. En komplet aflåsning af en borgers bolig vil – de facto – medføre at borgeren frihedsberøves og er ikke tilladt.

Det er også muligt, som reglerne er i dag, at anvende særlige døråbnere på botilbudsafdelingens yderdøre i tilfælde hvor der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade – eksempelvis ved at udsætte sig selv for fare i trafikken. Det kræver dog samtidig, at forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet, og at lovens øvrige muligheder forgæves har været afprøvet.

I nævner, at der vil kunne spares personaleressourcer, hvis det bliver muligt at aflåse borgernes skabe og døre. Det anser jeg for positivt, for så vidt at det frigiver tid til kerneopgaver. Det centrale bør dog altid være borgerens trivsel og retssikkerhed. Derfor må eventuelle regelændringer aldrig blot være udtryk for en spareøvelse - det bør altid være noget, som i sidste ende kommer borgeren til gode.

I forbindelse med den sidste revision af magtanvendelsesreglerne blev det besluttet, at reglerne skulle evalueres 3 år efter ikrafttrædelse, og at de skulle revideres, senest i 2024. Evalueringen forventes at være færdig til sommer og vil danne grundlag for de politiske forhandlinger om reglerne.

Jeg vil endnu engang takke 6-byerne for, at dele jeres praktiske erfaringer med forvaltningen af magtanvendelsesreglerne. Jeres gode inputs er velkomne og

er med til at kvalificere det forestående arbejde med revisionen af magtanvendelsesreglerne.

En kopi af dette brev er sendt til formand for Folketingets socialudvalg, Rosa Eriksen.

Med venlig hilsen
Pernille Rosenkrantz-Theil
Social- og boligminister